

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2016-06-21
Besvaras senast
2016-06-29 kl. 12.00

Till utrikesminister Margot Wallström (S)

2015/16:1390 Svenska Daish-terrorister till ICC

Med anledning av den pågående konflikten i Syrien och Irak har ett stort antal brott begåtts som skulle kunna rubriceras som krigsförbrytelser, brott mot mänskligheten och folkmord. Den 16 juni 2016 avgav FN:s oberoende undersökningskommission för Syrien att Islamiska staten (IS) – även känd som Daish – begått folkmord gentemot folkgruppen yezidier.

Eftersom konflikten är pågående, oförmågan och oviljan att agera är stor hos berörda regeringar så har endast en bråkdel eller närmast inga av dessa gärningar lagförts. Ett alternativ vore att utredning och rättegångar genomförs vid den Internationella brottmålsdomstolen (ICC).

Ett hinder är dock att de stater som är närmast berörda – Syrien och Irak – inte är anslutna till domstolens stadga. ICC kan därmed inte agera utifrån att brott har begåtts på en ansluten stats territorium. FN:s säkerhetsråd är också till synes blockerat från att hänskjuta situationen till ICC.

Det finns dock två alternativ som kan vara framkomliga. ICC har även jurisdiktion över personer som är medborgare i en ansluten stat. Det innebär att utlänningar som anslutit sig militärt på Daishs sida, exempelvis sådana som är medborgare i Sverige, kan lagföras av ICC i de fall som de berörda staterna – i detta exempel Sverige – är anslutna till domstolens stadga. Detta förutsätter dock att domstolens jurisdiktion aktiveras, det kan ske genom att ansluten stat – till exempel Sverige – hänskjuter situationen i Irak och Syrien till domstolen.

Vidare kan icke anslutna stater göra så kallade ad hoc-deklarationer där de i förhållande till en viss situation kan ge ICC jurisdiktion. Detta skulle kunna bli aktuellt med Irak – landets regering har all anledning att vilja se Daish-företrädare i Haag. Sverige har en god relation till den irakiska regeringen, inte minst genom att vi bistår med militär träning och stöttat med bistånd uppbyggandet av landet.

Med anledning av detta vill jag fråga utrikesminister Margot Wallström:

Avser Sverige att hänskjuta situationen i Syrien och Irak till Internationella brottmålsdomstolen så att utländska stridande kan lagföras i Haag och kommer

Sverige att söka förmå Irak att acceptera ICC:s jurisdiktion i förhållande till konflikten med IS?

.....

Birgitta Ohlsson (L)

Överlämnas enligt uppdrag

Anders Norin